

ANGELI ÉVA

Tanári kézikönyv

Wir lernen Deutsch 2

Tartalom

Előszó.....	3
Célok és feladatok.....	4
Kerettanterv.....	5
Módszertani ajánlások.....	7
A munkatankönyv felépítése.....	7
A tananyag.....	8
Javaslatok, ötletek a tananyaghoz kapcsolódóan.....	9
A hanganyag.....	8
Javaslatok a tanulók értékeléséhez.....	10
Javaslat a félévi és év végi szöveges értékeléshez.....	10
Megoldási javaslatok a feladatokhoz.....	11
Óravázlat (Tanmenetjavaslat; 5. óra).....	21
Tanmenetjavaslat.....	24

Előszó

Az oktatásnak – mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt – alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

„Európa népei sok, egymástól különböző nemzetből, közösségből, kultúrából és nyelvi csoportból egy egységes uniót alakítanak ki. Ez az unió a gondolatok és hagyományok egyenlő alapon történő cseréjére épül, és azon alapul, hogy a különböző történelmi múlttal, ám közös jövővel rendelkező népek kölcsönösen elfogadják egymást. Ezért még soha nem volt ennyire fontos az, hogy polgárai rendelkezzenek azokkal a képességekkel, amelyek szomszédaik megértéséhez és a velük való kommunikációhoz szükségesek. Tehát el kell sajátítanunk az egymással való eredményes kommunikációhoz és egymás megértéséhez szükséges készségeket. Más nyelvek ismerete arra ösztönzi az embert, hogy nyitottabb legyen mások, illetve mások kultúrája és szemlélete felé” – mondja az Európai Tanács ajánlása.

Az Európai Parlament 2001. december 13-i határozata a nyelvtanulást és a nyelvi sokszínűség támogatására szólított fel. A 2003. április 10-i brüsszeli konferencián a képviselők elfogadták az Európai Bizottság jelenlegi helyzetről szóló elemzésének legfontosabb üzenetét és jövőre vonatkozó javaslatait. Egyetértettek abban, hogy az élethosszig tartó tanulás jegyében a kisgyermekkortól kezdve minden európai polgár számára lehetővé kell tenni, hogy élvezhesse a soknyelvűség előnyeit. Széles körben támogatták azt, hogy emelni kell a nyelvtanítás színvonalát, mivel *a nyelvi kompetencia azok közé az alapvető készségek közé tartozik, amelyekre mindenkinek szüksége van a képzésben, a foglalkoztatásban, a kultúrák találkozása során és az önmegvalósításhoz.*

A tagállamok egyetértettek abban, hogy *a hangsúly a hatékony kommunikáció képességére, azaz az aktív készségekre, ne pedig a passzív tudásra he-*

lyeződjön. A nyelvtanulás célja nem az anyanyelvi szint elérése, hanem a megfelelő szintű olvasási, szövegértési, írás- és beszédképesség elsajátítása.

Az Európai Bizottság szerint az európai szintű akcióknak a következő kulcsterületekre kell irányulniuk: a nyelvek befogadó jellegű szemléletének támogatása, nyelvbarát közösségek kialakítása, a nyelvtanulási kínálat és a nyelvtanulási lehetőségek igénybevételének a javítása.

Az Európai Unió tagállamai számára elsődleges fontosságú az, hogy már az óvodában és az általános iskolában eredményes nyelvtanulás folyjon, mivel ezeken a színtereken alakul ki az egyén viszonyulása más nyelvekhez és kultúrákhoz, és a későbbi nyelvtanulás alapjait is itt szerzik meg a diákok.

Azok, akik gyermekkorban kezdik a nyelvtanulást, jobban tudatában lesznek saját kulturális értékeiknek, saját kultúrájuk hatásainak, nagyobb megbecsülést mutatnak más kultúrák iránt, nyitottabbak és érdeklődőbbek lesznek embertársai iránt.

A kommunikatív nyelvi kompetencia fejlesztése a következőket jelenti:

(1) A kötelező oktatás végére a tanulók képesek lesznek egy vagy két idegen nyelvet személyes, oktatási, közéleti és szakmai kontextusban megfelelően használni.

(2) A nyelvtanulás során a tanulóknak kialakul a nyelvtanulás, a tanult nyelv, az azt beszélő emberek és kultúrájuk, valamint általában más nyelvek és kultúrák megismerése iránti kedvező attitűd és motiváció.

(3) Nyelvtudásukat egész életükben képesek lesznek önállóan fenntartani, fejleszteni, emellett újabb idegen nyelveket hatékonyan és sikeresen elsajátítani.

A kerettanterv átdolgozása során a korszerű ismeretkörök és kulcskompetenciák beemelésére, a készség és képesség jellegű követelmények előtérbe állítására törekedtek a készítőik. Fontos szempont, hogy a NAT által képviselt fejlesztőközpon-túság megmaradjon, illetve a kerettanterv közvetlenül is hasznos szakmai segítséget nyújtson a pedagógusoknak a fejlesztést szolgáló feladatok differenciált megtervezéséhez.

Bár a kerettantervi ajánlások csak 4. osztálytól határoznak meg idegennyelv-oktatási célokat és feladatokat, egyéb feltételek fennállása esetén – nem kötelező tanórai foglalkozások keretében – az iskolának lehetősége van már az 1. osztálytól kezdve idegen nyelvet oktatni.

Ahány iskola, annyiféleképpen szervezhetik az idegennyelv-oktatást. Éppen ezért olyan taneszközökben kell gondolkodni, amelyek többféle oktatási módot is kiszolgálhatnak.

A „**Wir lernen Deutsch**” sorozat a fentiek figyelembe vételével készült el. A sorozat kötetei nem-

csak tanórai, hanem szakköri keretek között is használhatóak. Alapvetően az 1–3. évfolyamon heti egy órában gondolkodtunk, de a kiadványok megfelelnek nagyobb óraszámú történő nyelvoktatásnak is.

A munkatankönyvekhez elkészített kézikönyvekben módszertani javaslatok, ötletek a tananyag feldolgozásához és a feladatok megoldásához, valamint tanmenetjavaslat található.

Sikeres nyelvoktatást és jó munkát kívánok:

Angeli Éva

Célok és feladatok

A gyermekkorban kezdődő nyelvtanulás az anyanyelvhez hasonlóan történik: a tanulók életkoruknak és értelmi szintjüknek megfelelő témaköröket dolgoznak fel érdekes – elsősorban játékos – tevékenységek révén. Ennek során a célnyelvet kezdetben csak hallva, később egyre többet beszélve haladnak előre az idegen nyelv elsajátításának folyamatában.

A német mint idegen nyelv tanításának általános céljai az 1–4. évfolyamon:

- kedvet ébreszteni az idegen nyelv tanulásához;
- megalapozni a későbbi nyelvtanulást;
- a közös játékok, páros és csoportmunkák kapcsán a tanulók együttműködési készségének, toleranciájának fejlesztése;
- a tanulási stratégiák elsajátítása.

Fontos, hogy a tananyag az általuk ismert tartalmakra épüljön. A kezdő nyelvtanulási szakaszban legfontosabb cél a hallott szöveg értése: az elsajátítás fokára az utasítások, cselekvésekkel kapcsolatos feladatok teljesítéséből következethetünk. Ezzel párhuzamosan és egyre jelentősebb mértékben fejlesztendő a beszédképesség: az egyszavas válaszok, az eleinte rövidebb, később hosszabb terjedelmű memoriterek mellett fokozatosan előkerülnek a párbeszéd, szóbeli megnyilatkozások.

Kerettanterv¹

2. ÉVFOLYAM

Éves óraszám

37 óra, 20 óra a tananyag feldolgozására, 17 óra készségfejlesztésre, elsősorban a hallás utáni értés fejlesztésére (tevékenységek elvégzése), a játékos cselekedtetés eszközeként.

Cél

A fogalomkörökben megismert szavak gyakorlása, egyszerű mondatalkotás (kijelentés, kérdés), illetve a tanult szavak másolása.

Fejlesztési követelmények (feladatok)

Az első és második évfolyamon megismert témakörök szavainak ismerete. A tanuló értse meg a legegyszerűbb tanári óravezetési utasításokat, ismerje a német ábécé betűit, tudjon szöveget másolni, amelyben csak ismert szavak fordulnak elő, tudjon kérdezni vele hasonló korú gyermek neve, lakhelye iránt.

Tartalmak

A beszéd mellett megjelenik az írás. Természetesen a szövegértés és a beszéd, beszéltetés marad a fő feladat. Az évfolyam szókinccse 200 szó.

Kommunikációs szándékok (hallás utáni értés)

Megszólítás, köszönés, köszönet kifejezése, érdeklődés, bocsánatkérés. Érdeklődés a dolgok és a dolgok holléte iránt (wo ist...?). Gratuláció, jókívánság kifejezése.

Fogalomkörök

A *haben* ige alkalmazása, egyszerű térbeli viszonyok kifejezése (*hier, dort*), az idő megjelölése, a jelen idejű ragozás (E/1., 2., 3., T/3.), a főnevek tárgy esetének felismerése, alkalmazása határozott és határozatlan névelővel a nyelvtani fogalom megnevezése nélkül.

Fejlesztési alapok

Lásd 1. osztály. (Olvasott szöveg értése.) A tanuló felismeri a tanult szavak írott alakját.

TÉMAKÖR: KEDVENCEINK

Cél

Néhány jellegzetes, a gyerekek számára általában kedves állat (amely gyakran kabala is) nevének és a vele kapcsolatos fogalmaknak a megismerése.

Követelmény

Az alapkészségek közül a hallás utáni értés és a beszéd-készség fejlesztése.

A tanuló nevezze meg kedvenc állatfiguráját, tudjon annak színére, hollétére rákérdezni! Egy-egy gyermekdal közös (esetleg önálló) eléneklése néhány állatról (pl. medve, róka stb.).

Tartalom

Körülbelül 20 szó. Ezek részben állatnevek, részben helymegjelölésre vonatkozó szavak. Rákérdezés helyre, illetve válaszadás az ilyen típusú kérdésekre. *Ich habe...* típusú mondatok gyakorlása.

Értékelés

Képekről, figurákról az állatok nevének ismerete, illetve az elhangzott névről a figura vagy rajz azonosítása, kölcsönös felidézése.

Feltételek

A megismert állatfigurák rajza vagy maga a gyermekjáték, plüssállat.

TÉMAKÖR: ÉVSZAKOK, ÖLTÖZKÖDÉS

TÉLEN, NYÁRON

Cél

A körülöttünk levő világ közvetlen érzékelése és annak kifejezése, néhány alapvető természeti jelenség, folyamat németül történő megismerése, az évszakoknak megfelelő öltözködés.

Követelmény

Néhány gyermekdal, mondóka ismerete a természetéről, évszakokról, időjárásról. A tanuló elemi szinten tudja kifejezni a környező világ gyakori je-

lenségeit (eső, hó, meleg stb.), illetve a legegyszerűbb módon tudjon ezekre rákérdezni, utánuk érdeklődni!

Tartalom

Körülbelül 30 szó ismerete az adott témakörből. Fokozatosan gyakoroltatni kell a rákérdezést a helyes intonációval és szórenddel. Rákérdezés cselekvésre, tulajdonságra. Újabb versikék, mondókák a közvetlen környezetről, az évszakokról.

Értékelés

Fokozatosan rá kell szoktatni a félénkebb, visszahúzódo tanulókat is arra, hogy másodmagukkal, harmadmagukkal egy-egy kis mondókát, verset elmondjanak vagy elénekeljenek. Sok gyakorlással próbáljanak a tanulók kis dialógusokat előadni!

Feltételek

Az aktualitásnak megfelelően hozzon a tanuló, illetve a tanár fotókat, postai képeslapokat, amelyek egy-egy évszakot a legjellegzetesebben ábrázolnak (pl. tél – hóesés, nyár – fürdés stb.), a tájat, jelenléteket valamilyen cselekvéssel vagy tulajdonsággal összekötve.

TÉMAKÖR: MINDENNAPI ÉLETÜNK

Cél

Az iskolán kívüli, mindennapos tevékenységgel kapcsolatos szavak, elsősorban cselekvések kifejezése; az előző témakör folytatásaként: az öltözködés és a ruházat.

Követelmény

Részben a tanulás, részben a tanuló életkorából adódik, hogy egyre több helyen fordul meg, egyre több dolgot ismer meg. Próbálja a tanuló elemi szinten kifejezni ezeket az új élményeket német nyelven is, és társaitól is kérdezzen rá hasonlókra! Törekedni kell arra, hogy az első szakasz „én-központúsága” mellett a „Mi van veled?” is megjelenjék, tehát a kommunikáció alapja a gyakori kérdés-felelet legyen.

Tartalom

Körülbelül 60 szó. A téma több helyszínt foglal magában már a címből adódóan is (pl. bolt, uszoda, orvos, múzeum stb.). Ismerkedjék meg a tanuló

a legfontosabb közlekedési eszközökkel és alapvető közlekedési helyzetekkel (piros – tilos, zöld – szabad); az időjárásnak megfelelő ruházatok német elnevezésével.

Értékelés

A különböző helyzetekben a nyelvi reagálást értékeljük elsősorban, ahogy a tanuló a különböző helyzetekben utasításokra reagál, illetve társa figyelmét felhívja valamire.

Feltételek

A sok beszédhelyzet szimulálásához kedvenc baba (orvosi vizsgálatra), autó (közlekedés) vagy különböző járművek szükségesek, amelyeket a tanulók magukkal hoznak vagy a tanár készít(tet), illetve rajzol hasonlót. Saját ruhájuk, öltözködésük.

TÉMAKÖR: A CSALÁD ÉS A BARÁTOK

Cél

A közvetlen környezet, a szűkebb értelemben vett család kibővül újabb hozzátartozókkal, rokonokkal, barátokkal.

Követelmény

Az alapvető otthoni cselekvések kifejezése. Kérdések vagy képek alapján a családtagok legjellegzetesebb cselekedeteinek elmondása, illetve a kép(ek) alapján rákérdezés különböző cselekvésekre.

Tartalom

Körülbelül 40 szó. Gyermekdalok, mondókák, versikék a témával kapcsolatban, a család tagjainak bemutatása. Az egyes napszakokban végzett legjellegzetesebb cselekedetek, tevékenységek. Játékszerek.

Értékelés

A tanulókat ösztönözzük; a kérdés-felelet és az értékelés alapja legyen az, hogy a tanuló kérdéseivel hogyan kezdeményezi a kommunikációt.

Feltételek

Gyermekdalok hangfelvételtől, a tanulók által rajzolt, gyűjtött képek a családról, játszó gyerekekről, otthonról, napszakokról. Kedvenc játékok.

TÉMAKÖR: ÉTKEZÉS

Cél

Az alapvető, mindennapi élelmiszerek, a leggyakrabban fogyasztott ételek nevének ismerete.

Követelmény

Tudjon a gyermek a társával rövid párbeszédet, kis dialógust folytatni az étkezésről, illetve a kép alapján tudjon rákérdezni az egyes megismert ételekre, és tudjon választ adni, ha ilyen kérdéseket kap!

Tartalom

Körülbelül 40 szó, jórészt az étkezések, ételek nevével kapcsolatban.

Értékelés

Egy étlap önálló összeállítása reggelire, ebédre, vacsorára irányított kérdések, illetve (2-3 mondatos)

összefoglaló, hogy az egyes étkezésekkor mit fogyaszt a tanuló. (Csak jellegzetes, mindennapi alapételek megnevezésével!)

Feltételek

Tablók, rajzok étkezésekről, ételekről, gyümölcsökről, egy egyszerű német nyelvű étlap (esetleg a tanár összeállítása alapján).

Értékelés

Az írásbeli feladatokat állandóan figyelemmel kell kísérni, útbaigazítani, értékelni a tanulók írásbeli munkáját. De a félévi és az év végi osztályzat természetesen a szóbeli megnyilatkozásokat, a szóbeli kommunikációs készséget tükrözze elsősorban!

Feltételek

Az egyes témakörökben jelzett szemléltető anyagok, játékok, képek, szemléltető (számlapos) óra.

Módszertani ajánlások

A 2. évfolyamon alapvetően a kezdő szakaszban megtanult szavak, kifejezések ismétlése történik betűtanulással, olvasással, írással, betűhangoztatással, beszéddel összekötve.

Továbbra is tartsuk szem előtt a beszédközpon-túságot, vagyis a szóbeliség élvezzen elsőbbséget. Az olvasás és írás ezek megerősítését szolgálja.

A nyelvtanítás célja a második évfolyamon – az előzőhöz hasonlóan – még mindig inkább kedvet ébreszteni a tanulóknak az idegen nyelv tanulásához, ezért továbbra is a játékoság és a tevékenykedtetés a fő szerep. Szintén emiatt a tanmenet-javaslat sem tartalmaz összefoglaló és témazáró dolgozatok írásához órákat, csak gyakorlóórákat. A tanulókat szóban kell értékelni, ehhez viszont az órai munka, a tanuló szorgalma elegendő alapot adhat.

A témakörök és a hozzájuk kapcsolódó feladatok úgy épülnek fel, hogy nemcsak egy, hanem legalább két-három nyelvkészségterület fejlesztésére is alkalmasak. Használjuk a munkatankönyv feladatait sokoldalúan!

A munkatankönyv felépítése

A munkatankönyv – az első osztályoshoz hasonlóan – havi bontásban készült. Ugyanúgy minden hónap-hoz egy-egy aktuális téma van rendelve. Ebben az évben viszont elkezdődik a betűtanulás – ezzel együtt az olvasás, írás is, így itt ezek a témák betűtanulással vannak összekötve.

Miután második osztályban a diákok már ismerik a magyar ábécé betűit, bátrabban, nagyobb lendülettel taníthatjuk a német ábécé betűit is. Ez azt jelenti, hogy nem csak egy-egy betűt tanítunk egy tanóra keretében, hanem betűcsoportokat.

Alapvetően az elsős munkatankönyv szókincse ismétlődik, kiegészítve néhány új szóval, kifejezéssel.

A betűtanulás képek segítségével történik: ezek ismerősek lehetnek az elsős munkatankönyvből is.

A képekhez tartozó szavak, mondatok tartalmazzák a tanulólándó betűket. Ezeket egy feladatsor követi. A feladatokban az előzőleg bemutatott szókincs ismétlődik többször. Ez egyrészt a szókincs rögzítését, elmélyítését szolgálja, másrészt a helyesírás gyakorlására ad többfajta lehetőséget.

A tananyagegységek végén található egy szógyűjtemény: az első oszlopban a főnevek, a második oszlopban az igék, a harmadik oszlopban a mel-

léknevek, névmások, kérdőszók, egyéb szófajok kaptak helyet. Az alsó részen szerepelnek a beszédfordulatok, germanizmusok. Ezekben a táblázatokban általában üres rész is található. Ide

gyűjthetnek a tanulók további szavakat vagy ide lehet bejegyezni azokat a szavakat, amelyek még a tanórákon előfordultak.

A tananyag

Betűtanulás	Téma	Nyelvtani fogalomkörök
September		
a, e, au, i	ismétlés	gyerekek cselekvései
Oktober		
S, s	ősz	ist, sind
tt, mm, ll, ss, ff	család	
W, w	tulajdonságok	wer? was?
November		
Sp, st, ie	család	er, sie, es
Sch, sch	iskola	wie?
	Martinstag	
Dezember		
h	Nikolaus / Weihnachten	
Januar		
Ei, ei		ein, eine, ein / kein, keine, kein
Ch		Was machst du?
		Was macht er?
		Was machen sie?
ä, äu	Jahreszeiten	im Sommer
	Monate	im Januar
	Wetter	főnevek többes száma
Februar		
Z, z	óra	Wieviel Uhr ist es?
		Um wieviel Uhr?
		Wieviel Jahre alt?
V, v	farsang	wie viele?
März		
ß	számok	Wie heißt?
		mein, meine, mein / dein, deine, dein
Eu, eu	heti program	heute, morgen, übermorgen
Ck	reggeli tevékenységek	
egyéb betűk		
April		
	tavas	elválasztás
	húsvét	összetett szavak
Mai		
	anyák napja / ételkészítés	elválasztás
Juni		
ismétlés		

Javaslatok, ötletek a tananyaghoz kapcsolódóan

- ◆ Legyen a tanulóknak egy vonalas füzetük, amelyben további gyakorlatokat oldhatnak meg: pl. másolás (a csoport összetételétől függően lehetséges, hogy a könyv feladatai nem elegendők).
- ◆ Ahol csak lehet (szótanulásnál, daltanulásnál), mozgassuk meg a gyerekeket – mutassák, játsz-szák el ők is a cselekvéseket, a szavak jelentését.
- ◆ Lehetőség szerint aktualizáljuk az adott témákat, pl. ha a ruhadarabokat tanuljuk, legalább 3–4 hétig minden órán mondjuk/mondassuk el a gyerekekkel, mi van rajtuk.
- ◆ A betűk tanulásával párhuzamosan készítsünk szókérdőíveket, amelyeket az óra eleji ismétlések-nél vagy a gyakorló órákon használni tudunk.
- ◆ A szép kiejtést, a jó feladatmegoldásokat mindig jutalmazzuk piros ponttal, csillaggal, matricával, tíz piros pontért egy matrica vagy színezős kép jár stb.
- ◆ A bemutatott mondatmodelleket az adott tanuló-csoport képességeihez lehet igazítani – nem muszáj mindet alkalmazni, illetve lehet bővíteni is a megadott mondatmodelleket.
- ◆ Ne használjuk az ige, főnév, névelő stb. szavakat, inkább nevezzük dolgok nevének, cselekvést, tulajdonságot kifejező szavaknak a szófajokat.
- ◆ A feladatokat az első félévben még piktogramok jelzik, második félévtől már szöveges utasítást találhatnak a tanulók a munkatankönyvben.
- ◆ A gyakorló feladatokra az elsőhöz hasonlóan itt is érvényes, hogy a megadott két-három tevékenységen kívül számos más dolgot is lehet a feladatokkal csinálni (a kézikönyv erre is mutat példákat).
- ◆ A tanítói utasítás mindig német nyelven történjen, egyszerű tömondatokban.
- ◆ A kezdeti időszakban a feladatokat közösen oldjuk meg, majd a feladat közös kezdése után már befejezhetik azt önállóan, fokozatosan térjünk át a teljesen önálló feladatmegoldásra.
- ◆ A feladatokat nem feltétlenül kell a könyvben található sorrendben megoldani, ez a pedagógus meglátásától, illetve az adott tanulócsoporthoz is függhet.
- ◆ Házi feladatnak csak olyan feladatot adjunk, amit már elkezdünk órán vagy ami a tanuló számára egyértelmű.

A hanganyag

Új típusú feladatként jelennek meg a második munkatankönyvben a cédés hanganyagra épülő feladatok.

A kézikönyv mellékleteként megtalálható cédé tartalmazza a munkatankönyv sorrendjében

- a betűtanuláshoz tartozó szókérdőívet,
- a szövegértési feladatokat,
- a dalokat.

A tananyagegységeket, feladatokat különböző dallamok választják el egymástól, ami megkönnyíti a tájékozódást.

A hanganyagot – általában kétszer hangzik el egy-egy egység – szükség szerint, a csoport képességeihez igazodva többször is le lehet játszani.

A. Betűtanulás

A képek sorrendjének megfelelően hangzanak el a szavak és mondatok egyszer normál tempóban, majd egyszer nagyobb szünetekkel, amikor a tanulók ismételni tudják az elhangzott szókérdőívet. Fő szempont a helyes kiejtés és intonáció elsajátítása, amelyet német anyanyelvű diákok hangja tesz lehetővé.

B. A szókérdőívet gyakorlásához készült feladatok

A kézikönyvben megtalálhatók a cédén elhangzó szövegek a feladatok utasításával együtt.

Minden feladat esetében a szöveg kétszer hangzik el.

Mivel új típusú feladatról van szó, a fokozatosság elvének betartása is fontos szempont volt: kezdetben az elhangzó szövegek alapján a tanulók színeznek vagy rajzolnak, később szövegeket egészítenek ki, majd a szöveg tartalmának megfelelően kérdésekre válaszolnak.

Mielőtt meghallgatnánk a (kézikönyvben szürkével jelölt) szöveget, gondoljuk végig, hogy a tanulók fognak-e érteni minden szót – mivel ezek a feladatok az adott fejezethez kapcsolódó szókérdőívet elmélyítését szolgálják, olyan szavakból épülnek fel, amelyek vagy az adott részben, vagy már előtte is szerepelnek a munkatankönyvben.

Ismétlésként vagy gyakorlásként a képek segítségével vagy a táblán lévő szókérdőívet segítségével ismételjük át a megértéshez szükséges szavakat.

Előfordulhat, hogy a Hörtextben szerepel olyan szó is, amely az előző feladatokban még nem került elő – tisztázzuk a jelentést.

A feladatok megoldása után – színezés, rajzolás, szöveg kiegészítése, kérdésekre válaszadás – beszédgyakorlatként a hanganyagok alkalmasak a kiejtés gyakorlására is.

C. Dalok

A cédén új dalanyag is található. A dalok kottái megtalálhatók a munkatankönyvekben. Érdeemes időnként – az aktualitásoknak megfelelően – az előző év dalait is néha elővenni, ismételni.

A dalok sorszáma a cédén:

1. ABC-Lied
20. Ich geh mit meiner...
23. Schneeflöckchen...
30. Es war eine Mutter...
35. Viel Glück...
49. Kuckuck...
52. Trarira...

Javaslatok a tanulók értékeléséhez

A jelenleg érvényben lévő közoktatási törvény szerint a negyedik évfolyam végéig szövegesen kell értékelni a tanulók teljesítményét. A tanulók teljesítményének értékelése a négy nyelvi alapkészségen – a beszédértésen, a beszédkézségen, az olvasásértésen és az íráskészségen – keresztül valósulhat meg.

A nyelvtanulás kezdeti szakaszában – mivel itt a nyelvtanítás legfőbb célja kedvet ébreszteni a tanulóknak – elsősorban a fejlesztő jellegű értékelésre kell koncentrálni: adjunk mindig visszajelzést a tanulóknak arról, hol vannak még hiányosságaik és milyen módon tudják azokat pótolni.

Az értékelés szempontjai:

- ♦ tanítói közlések, utasítások megértése
- ♦ képekhez, rajzokhoz szavak, szókapcsolatok, egyszerű mondatok kapcsolása
- ♦ szavakhoz, szókapcsolatokhoz, egyszerű mondatokhoz képek, rajzok kapcsolása
- ♦ a tanult témakörnek megfelelő szókincs használata
- ♦ a der, die, das / die helyes használat
- ♦ a tanult szavak helyes kiejtése
- ♦ mondókák, dalok versek közös elmondásában / eléneklésében való részvétel

- ♦ kis- és nagybetűs írás szabályainak ismerete
- ♦ begyakorolt, már ismert szövegek értelmezése
- ♦ a munkatankönyv szövegeinek folyamatos olvasása helyes hangsúlyozással, illetve értelmezése
- ♦ helyesírási gyakorlatok helyes megoldása
- ♦ a megismert nyelvtani fogalomkörök helyes használata

Javaslat a félévi és év végi szöveges értékeléshez (a megfelelő mondat aláhúzendő):

1. *A tanítói utasításokat nem érti meg.*
A tanítói utasításokat részben érti meg.
A tanítói utasításokat megérti.
2. *A tanult szavak jelentését nem ismeri.*
A tanult szavak jelentését ismeri, de azokat nem tudja önállóan visszaadni.
A tanult szavak jelentését ismeri, azokat önállóan is vissza tudja adni.
3. *A szavakat helyesen írja le.*
A szavakat kevés hibával írja le.
A szavakat sok hibával írja le.
4. *A der, die, das, die névelőket helyesen használja.*
A der, die, das, die névelőket kevés hibával használja.
A der, die, das, die névelőket sok hibával használja.
A der, die, das, die névelőket helytelenül használja.
5. *A tanult mondatok jelentését nem ismeri.*
A tanult mondatok jelentését ismeri, de azokat nem tudja önállóan visszaadni.
A tanult mondatok jelentését ismeri, azokat önállóan is vissza tudja adni.
6. *A tanult dalokat, mondókákat csoportban sem mondja.*
A tanult dalokat, mondókákat csoportban mondja.
A tanult dalokat, mondókákat önállóan is szívesen mondja.
7. *A beszédfordulatokat nem tudja használni.*
A beszédfordulatokat segítséggel használja.
A beszédfordulatokat helyesen használja.
8. *A nyelvtani szabályokat nem alkalmazza.*
A nyelvtani szabályokat segítséggel alkalmazza.
A nyelvtani szabályokat helyesen alkalmazza.

Megoldási javaslatok a feladatokhoz

SEPTEMBER

szavak, mondatok: CD 2.

1.

a: der Baum, die Banane, die Tafel

au: die Augen, der Baum

e: die Torte, die Tulpe, der Elefant

i: das Domino, die Limonade

Több megoldás lehetséges – egy szót több helyre is lehet írni! Fogadjunk el minden jó megoldást!

3.

A képek mellé az odaillő színeket kell a tanulónak odairnia.

Pl.: autó – blau, virág – lila, egér – grau stb.

5.

A képek mellé az odaillő igéket írja a tanuló, szóban pedig már egész mondatban mondja el, mit lát a képen.

Pl.: holt – Der Junge holt die Torte.

6. CD 3.

A rajzot a szöveg alapján kell kiegészíteni: egy fiú meg egy lány pakolják az iskolatáskát – le kell majd rajzolni: füzet, könyv, tolltartó, ceruza, radír, vonalzó.

Es ist September.

Die Kinder gehen in die Schule.

Steffi und Stefan holen die Schultasche.

In der Schultasche gibt es Hefte, Bücher, ein Mäppchen, Bleistifte, einen Radiergummi und ein Lineal.

7. CD 4.

Anna trinkt Kakao.

Peter turnt.

Emma malt Enten.

Otto holt Birnen.

Rita hört Radio.

A hiányzó szavak pótlása után a képek mellé a gyerekek neveit írják be a tanulók.

OKTOBER

Teil 1.

szavak, mondatok: CD 5.

1.

DER: Bus, Tiger, Apfel, Elefant

DIE: Hose, Rose, Birne, Maus

DAS: Auto, Gras, Fenster, Haus

Ist, sind

Az „ist” és „sind” szavak automatikus használata már előzőleg némiképp kialakult. Ebben a fejezetben csak annyit tudatosítsunk a gyerekekben, hogy egy személy, dolog stb. esetén az „ist”, több esetén pedig a „sind” használatos, ha valaminek a tulajdonságát, helyét határozzuk meg.

2.

Die Rose ist rot.

Segítő kérdés: *Eine Rose oder viele Rosen?*

Die Kinder sind lustig.

Segítő kérdés: *Ein Kind oder viele Kinder?*

Die Birnen sind gelb.

Der Elefant ist grau.

Der Bus ist blau.

Die Haare sind braun.

3.

Többféle megoldás lehetséges! Fogadjunk el minden jó és „értelmes” megoldást!

Először szóban alkossanak a tanulók mondatokat, majd írjanak le néhányat!

4.

A tanult szavakból tudnak itt a tanulók szavakat gyűjteni. Képekkel segíthetjük őket.

S/s _____ : die Salami, die Sonne

_____ s _____ : die Rose, die Hose, lustig

_____ s: das Haus, das Gras, links

5. CD 6.

A szövegben szereplő színeknek – sárga, piros, barna – megfelelően kell a képet kiszínezni, illetve a kosárba a hiányzó gyümölcsöket – szőlő, körte – berajzolni.

Es ist Herbst.
Die Bäume sind gelb, rot und braun.
Die Kinder sind auf dem Hof. Sie sammeln Kastanien.
Mutti kommt. Im Korb sind Birnen und Trauben.

6. CD 7.

A hiányzó szavak beírása után színezza ki a tanuló a körvonalas rajzot.

Das Haus ist gelb.
Das Fenster ist blau.
Das Gras ist grün.
Der Baum ist braun und grün.
Die Sonne ist gelb.

Teil 2.

szavak, mondatok: CD 8.

1.

A felsorolt szavakkal kell értelemszerűen a mondatokat kiegészíteni. A feladat végén lévő néhány kép segít a megoldásban és egyértelművé teszi azt.

Der **Hund** bellt laut. **Der Kamm** ist braun.
Der **Ball** ist rot. **Der Himmel** ist blau.
Peter und Petra **essen** Obst. Am Donnerstag **kommt**
Otto isst **Makkaroni**. Onkel Otto.
Der Affe **klettert**. Der **Ball** ist gelb.
Mutti holt **Teller** und **Löffel**.

2.

A saját névjegykártya kitöltése előtt készíthetünk néhány másikat bemutatónak, amelyek alapján a tanulók is kitölthetik a sajátjukat. A bemutatásnál mondjuk el egész mondatokban az információkat és ezt utána a tanulók is megtehetik.

Pl. Der Junge heißt Peter Müller. Er ist 8 Jahre alt.
Er wohnt in Baja. Er geht in die zweite Klasse. Die Telefonnummer ist 1-4567.

Ich heiße _____. Ich bin ____ Jahre alt.
Ich wohne in _____. Ich gehe in die
zweite Klasse. Meine Telefonnummer ist
_____.

3.

A képhez kapcsolódóan írjanak a tanulók mondatokat, amelyekhez felhasználhatják a kép alatt lévő igéket.

(A kislánynak adjunk nevet.)

Opa hörte Radio.

Mutti kommt.

Vati (Papi) filmt die Kinder. – a „v”-t itt még nem tanultunk, de utalhatunk a helyesírásra!

Petra trinkt Apfelsaft.

Oma holt Erdbeere.

4. CD 9.

Szöveg alapján kell a rajzot kiegészíteni:

Család a konyhában:

- ◆ az asztal üres – öt tárgyért kell rá rajzolni.
- ◆ Susi kanalat, villát, kést hoz – az üres tálcára rárajzolni
- ◆ anya makarónit főz
- ◆ apa almalevet hoz – felirat nélküli dobozra almát rajzolni

Die Familie ist in der Küche.
Auf dem Tisch sind fünf Teller.
Susi holt Löffel, Gabel und Messer.
Mutti kocht Makkaroni.
Vati kommt und holt Apfelsaft.
Die Makkaroni sind fertig.
Sie essen lustig.

5. CD 10.

A hiányzó szavak beírása után a képeket össze kell kötni.

Am Sonntag kommen Opa und Oma.
Oma holt Erdbeere.
Opa holt Kartoffel.
Mutti holt Makkaroni.
Papa holt Apfelsaft.

Teil 3.

szavak, mondatok: CD 11.

2. CD 12.

A hanganyagban elhangzik minden mondathoz egy sorszám is, amelyeket a képek sarkában lévő kis kockákba kell beírni.

Nummer eins – Mutti holt Wasser.
 Nummer zwei – Walter und Willi essen Wurst.
 Nummer drei – Wilma ist in der Badewanne.
 Nummer vier – Der Löwe ist braun.
 Nummer fünf – Opa und Oma wandern im Wald.

1	3	4
2	5	

Die Mutti holt Wasser. **Wer** holt Wasser? **WER?**
Der Löwe ist braun. **Was** ist braun? **WAS?**

A „wer?“ és „was?“ kérdőszavak használata szintén nem teljesen újdonság a tanulók számára, mivel már tanulmányaik során sokszor hallhatták azokat.

Szemléltetésként a fenti feladat mondataiban a főneveket helyettesítsük a kérdőszavakkal és a mondat végi pontot cseréljük kérdőjelre!

3.
A szavak csoportosításánál írjuk oda a névelőket is!
 WER?: die Oma, die Mutti, der Opa, der Junge

WAS?: die Banane, der Roller, die Torte, das Krokodil, die Hose, die Salami

4.
Egész mondatos válaszokat adjunk! Használhatjuk a táblánál a szókérdőjelek és mondatvégi írásjel cseréjét!

a)
 Wer kommt dort? (Opa) **Der Opa kommt dort.**
 Wer ist alt? (Oma) **Die Oma ist alt.**
 Wer trinkt Wasser? (Mutti) **Mutti trinkt Wasser.**

b)
Wer isst Wurst? Peter isst Wurst.
Wer holt Rosen? Tante Emma holt Rosen.
Wer ist lustig? Onkel Ludwig ist lustig.

5.
A képek segítségével kell a tanulóknak mondatokat írniuk.
 Was ist rot und grün? **Die Tulpe ist rot und grün.**
 Wer ist alt? **Der Opa ist alt.**
 Was ist sauber? **Das Wasser ist sauber.**
 Wer trinkt Limonade? **Der Junge / Otto trinkt Limonade.**
 Was ist warm? **Das Wasser ist warm.**

6.
A feladat megoldásához alapvetően elég csak a képeket a megfelelő feliratokkal összekötni, akár el is lehet mondani:
 Der Clown hat rote Nase, braune Haare und grüne Augen.
Rajzolhatnak a gyerekek is bohócfejeket, amelyeket kedvük szerint kiszíneznek és elmondják a testrészekhez tartozó színeket.

7. CD 13.

Es ist Herbst.
 Das Wetter ist kalt.
 Auf dem Himmel sind Wolken.
 Die Wolken sind grau.
 Es regnet oft.
 Der Wind ist stark.

NOVEMBER

Teil 1.
 szavak, mondatok: CD 14.

2.
Gyűjtsenek az eddigi szókincsükből ie-t tartalmazó szavakat! Képekkel is segíthetünk.
 Pl.: telefoniert, Dienstag, liest, sieben, die Stiefel, der Spiegel

3.
 DER: Spiegel, Löwe, Wald
 DIE: Badewanne, Wurst, Wolke, Sonne
 DAS: Wasser, Tier, Krokodil, Lied
 DIE: Stiefel

Dieter telefoniert. **Er** telefoniert. **ER**
Der Löwe springt. **Er** springt.

Liese liest. **Sie** liest. **SIE**
Die Bluse ist sauber. **Sie** ist sauber.

Das Fenster ist blau. **Es** ist blau. **ES**
Das Krokodil klettert. **Es** klettert.

Magyarázzuk el a tanulóknak, hogy a német nyelvben a személyek és dolgok nevét rövid szavakkal helyettesíthetjük, hogy azokat ne ismételjük mindig. Ne használjuk a tulajdonnév, főnév, személyes névmás szavakat, mert még magyar nyelvtanból sincsenek megfelelő ismereteik.

Szemléltetésként készítsünk a személyes névmásokkal szókérdőket, amelyekkel a helyettesítendő főneveket letakarhatjuk és így rögtön a megoldáshoz jutunk.

Wie ist Mutti? Mutti ist lieb. Sie ist lieb.
WIE...? MILYEN...?

Hasonlóan a „wer?” és a „was?” kérdőszavakhoz, ez sem teljesen új a tanulók számára. Használjuk itt is a szókérdés helyettesítést a kérdőszó használatának bemutatására.

5.
Tetszés szerinti főnevekkel és melléknevekkel lehet mondatokat írni. A feladat úgy van felépítve, hogy egyre kevesebb a megadott szó, mindig nagyobb részt kell a tanulóknak megcsinálniuk.

Wie ist das Wasser? Das Wasser ist kalt. Es ist kalt.
Wie ist der Apfel? Der Apfel ist rot. **Er ist rot.**
Wie ist der Bus? **Der Bus ist blau.** **Er ist blau.**
Wie ist die Banane? Die Banane ist gelb. Sie ist gelb.

6. CD 15.
A hanganyagon elhangzanak a mondatok sorszámai is, amelyeket a képeken lévő üres karikákba kell beírni.

1. Es ist Abend.
2. Der Opa sitzt im Sessel. Er liest.
3. Natalie spielt. Sie wiegt die Puppe. Papa holt Apfelsaft.

4. Oma hört Musik.
5. Vati telefoniert.
6. Dieter spielt mit Bobbi. Er ist lieb.
7. Melanie singt Lieder.
8. Mutti holt sieben Teller.

CD 16.

A hanganyag alapján először egészítsék ki a mondatokat, majd a mondatok betűjeleit írják a megfelelő képekhez:

Es ist Dienstag.
Die Kinder spielen.
Dieter liest laut.
Liese telefoniert.
Otto singt das Lied.

- a) Es ist Dienstag.
- b) Die Kinder spielen.
- c) Dieter liest laut.
- d) Liese telefoniert.
- e) Otto singt das Lied.

Teil 2.

szavak, mondatok: CD 17.

2.
Der Fisch **schwimmt**.
Die Blumen sind **schön**.
Die Tasche ist **schwer**.
Das Auto kommt **schnell**.

3.
A megadott szókinccs segítségével kell mondatokat alkotni. Néhányat csináljunk közösen, majd tetszés szerint alkossanak a tanulók is önállóan mondatokat.

4.
A képeket kössék össze a megfelelő betűvel/hanggal, majd írják le azokat (vagy válasszanak ki maguknak néhányat, amelyeket leírni).

sch: der Schal, der Tisch, der Fisch, der Schwamm
s: die Hose, singen, das Fenster, links
ss: die Klasse, essen

CD 18.

A hallott szöveg alapján egészítsék ki a szöveget, majd a mondatok betűjeleit a képen szereplő üres karikákba írják a megfelelő helyre.

In der Klasse sind Schüler und Schülerinnen.

- a) Otto malt Fische.
- b) Petra malt 1 Schmetterling.
- c) Hans bastelt 1 Schiff.
- d) Martin isst Schokolade.
- e) Paul holt den Schwamm und wischt die Tafel sauber.

CD 19.

A szövegben elhangzó mondatokból írjanak a tanulók az sch helyének megfelelően szavakat. A képek segítenek!

Der Fisch schwimmt schnell.
 Der Schwamm ist sauber.
 Die Schokolade schmeckt gut.
 Die Schultasche ist schwer.
 Der Schmetterling ist schön.

Sch _____ : der Schwamm, die Schokolade, die Schultasche
 _____ sch _____ : die Schultasche
 _____ sch: der Fisch
 (Egy szó két helyen is lehet!)

DEZEMBER

szavak, mondatok: CD 21.

1. A diákok kérdezzék meg az osztálytársakat is és írják le két-három tanuló lakcímét:

- Wo wohnst du?
- Ich wohne in _____, _____ Str. _____.

2. A kép alapján húzzák alá a tanulók a fiún látható ruhadarabokat.

Megoldás: Schuhe, Pullover, Bluse, Hose, Hemd, Mantel, Handschuhe, Bluse

3.

N ase.....orr
 I gel.....süni
 K orb.....kosár
 O managymama
 L uftballonlufi
 A pfel.....alma
 U hr.....óra
 S ieben..... 7

4.

A képen látható üres bakancsba a tanulók rajzoljanak, majd írják le a szavakat (mikulás-ajándékokat): mit szeretnének kapni vagy mit kaptak.

5.

S	P	I	E	L	A	U	T	O		S	
										C	
	B			B	A	L	L			H	
	O									O	
	N		N			D				K	
	B		Ü			O				O	
	O		S			M				L	
	N		S			I				A	
	S		E			N				D	
						O				E	
				T	E	D	D	Y			
T	A	N	N	E	N						

6. CD 22.

A szövegben elhangzó ajándékokat rajzolják le a tanulók.

Bald kommen die Weihnachten.
 Mutti und (Vati) gehen auf den Weihnachtsmarkt.
 Sie kaufen Geschenke:
 Für Opa kaufen sie Bücher.
 Oma bekommt Handschuhe.
 Laura bekommt eine Puppe.
 Für Peter kaufen sie Schuhe.
 Lisa bekommt einen warmen Pullover.

JANUAR

Teil 1.

szavak, mondatok: CD 24.

der Bleistift	–	ein Bleistift	EIN
die Kreide	–	eine Kreide	EINE
das Buch	–	ein Buch	EIN
die Bücher	–	Bücher	

A der, die, das, die névelők helyettesítését is szemléltethetjük szókárttyákkal. Cseréljük őket ki a határozott névelőkkel, és máris láthatóvá válik a határozatlan névelős alakok működése.

2.

Gyűjtsenek a tanulók eddigi szókincsükből a házakba határozott és határozatlan névelőnek megfelelő főneveket.

3.

A megadott példák alapján válaszoljanak a képek alatt látható kérdésekre a ja vagy nein kezdetű mondatokkal.

ein Bleistift	–	kein Bleistift	KEIN
eine Kreide	–	keine Kreide	KEINE
ein Buch	–	kein Buch	KEIN
Bücher	–	keine Bücher	KEINE

A 'kein' alakok működését hasonlóan az 'ein' alakokhoz magyarázhatjuk el és szemléltethetjük.

4. CD 25.

A hanganyag alapján fejezzék be a tanulók a mondatokat. A képek nyilvánvalóan segítenek a válaszadásban.

Lehetséges változat: először a képek alapján fejezzék be a mondatokat, majd a hanganyag ellenőrzésként szolgáljon.

Was macht Oma?	Sie macht <u>Kuchen</u> .
Was holt Jochen?	Er holt eine <u>Kreide</u> .
Was macht Mutti?	Sie kocht <u>Makkaroni</u> .
Was sucht Opa?	Er sucht <u>das Buch</u> .
Was machen die Kinder?	Die Kinder <u>lachen</u> .
Was machen die Schüler?	Die Schüler <u>schreiben</u> .

Was machst du? **Ich** lache

WAS
MACHST DU?

Was macht **Peter**? Peter schreibt die Hausaufgabe. WAS MACHT...?

Was machen **die Kinder**? Die Kinder laufen nach Hause. WAS MACHEN...?

Itt a tanulók az igeragozásba még csak belekóstolnak. Mivel magyar nyelvtanból ez a témakör csak a harmadik évfolyamon aktuális, itt csak a legszükségesebb információk hangozzanak el. Szabályt ne magyarázzunk, inkább minél több példán keresztül próbáljuk meg a szabályszerűséget a tanulókkal felismertetni.

5. CD 26.

Was machen die Kinder?
– Petra malt schöne Blumen.
– Luise schreibt die Hausaufgabe.
– Otto hört Musik.
– Peter und Klaus spielen Ball.
– Katrin und Eva suchen die Bleistifte.

Teil 2.

szavak, mondatok: CD 27.

3.

Az összetartozó szavak összekötése után kérdezzék egymást a tanulók:

- Wann sind die Frühlingsferien?
- Die Frühlingsferien sind im April.

4.

A ruhadarabokat, illetve a megfelelő időjárást kifejező mondatokat kell az évszakokat jelképező fákhoz kötni.

(Egy-egy ruhadarab, illetve időjárásos mondat több évszakhhoz is passzolhat!)

6.

Ebben a feladatban a tanulók egy kis ízelítőt kapnak a német főnevek többes számának képzéséből. Nem szükséges szabályokat felállítani vagy megfogalmazni. Húzzák alá a tanulók a változásokat az egyes számhoz képest!

der Schrank die Schränke

7. CD 28.

A hanganyag alapján egészítsék ki a tanulók a mondatokat. A képek segítenek a feladat megoldásában.

Oma trägt drei Körbe.
Auf dem Regal liegen fünf Bücher.
In der Klasse stehen sieben Jungen und zwei Mädchen.
Die Kinder haben fünf Bälle.
Ottos Hände sind sauber.

8. CD 29.

Es ist ein Mädchen.
Es hat ein rotes Kleid.
Es geht im Wald und besucht die Oma.
Es trägt einen Korb.
Im Korb sind Kuchen und Wein.
Wer ist das? Rotkäppchen.

FEBRUAR

Teil 1.

szavak, mondatok: CD 31.

1. Mein Zimmer

Rajzolják le a tanulók saját szobájukat, majd írjanak berendezési tárgyakat, bútorokat, amelyek a megfelelő irányokban találhatóak.

3. CD 32.

Zeichnet die Antworten!

– Hallo, Peter? Wohin gehst du?
– Ich gehe zum Fußballtraining.
– Um wieviel Uhr beginnt der Fußballtraining?
– Er beginnt um drei Uhr.
– Und um wieviel ist es zu Ende?
– Um fünf.

A három rajz: egy focilabda, három óra, öt óra.

4. Spielt die Dialoge weiter!

Az előzőleg hallott párbeszédet felhasználva – akár a táblára is felírva a szükséges mondatelemeket – beszélgessenek a tanulók egymással.

5. CD 33.

Wieviel Jahre alt ist das Mädchen?

– Ich mache eine Geburtstagsparty am Samstag.
Ich lade dich ein.
– Wieviel Jahre alt bist du?
– Ich bin 8 Jahre alt.
– Ich gratuliere dir zum Geburtstag!

A tanulóknak nyolc gyertyát kell a tortára rajzolni.

6. CD 34.

Ergänzt die Sätze und malt das Bild aus!

Rita und Robert gehen in den Zoo.
Dort wohnen die Zebras.
Die Zebras sind schwarz und weiß.
Sie tanzen auch im Zirkus.

Welche Tiere tanzen noch im Zirkus?

die Pferde, die Bären, die Tiger, die Löwen, die Elefanten, die Affen

(1. osztályos könyv – május!)

Teil 2.

szavak, mondatok: CD 36.

2. Verbinde die Buchstaben mit den Wörtern und schreibe sie ab!

F: das Fenster, fünf, die Familie

V : der Verkäufer, vier, der Vater, der Vogel

W: zwei, der Wald, der Löwe

3. CD 37.

F, f, V, v, W, w?

Die Familie wandert im Wald. Der Vater trägt einen Korb. Mutti hat vielen Blumen. Die Sonne scheint warm. Im Wald sind vielen Bäume. Die Vögel zwitschern lustig.

5. CD 38.

Ergänzt den Text!

Die Kinder feiern Fasching.
In der Schule machen sie einen Faschingsball.

Der Ball beginnt um 4 Uhr.
Sie ziehen Kostüme an.
Sie tanzen, lachen.
Sie essen belegte Brötchen und trinken Limonade.
Der Ball ist um 7 Uhr zu Ende.

MÄRZ

Teil 1.

szavak, mondatok: CD 39.

A számok gyakorlására a munkatankönyvben szereplő lottójátékon kívül számos más játékos lehetőség is van:

- három/négy előre megadott számból egyjegyű, kétjegyű számokat írni
- a tanulók egymásnak diktálnak számokat
- születésnapok, névnapok napjai
- szülők, nagyszülők életkora stb.

7. Spielen wir Lotto!

Az eredeti lottójátéknak megfelelően mondjon a tanító öt számot, amelyet a tanulók bejelölnek. Öt találat esetén járhat piros pont / csillag / matrica stb. További játékhoz – és persze gyakorláshoz – lehet hozni még igazi lottószelvényeket vagy más-más színnel jelölni a számokat. Ne csak a tanító mondjon számokat, hanem a tanulók is egymásnak!

8. CD 40.

Beantwortet die Fragen!

- Guten Tag!
- Guten Tag! Meine Schwester hat Geburtstag und wir machen eine Party.
- Wieviel Jahre alt ist sie?
- Sie ist 12 Jahre alt.
- Was möchtest du kaufen?
- Ich möchte 10 Semmeln und 4 Kipfel.
- Noch etwas?
- Ich kaufe noch 100 Gramm Salami.
- Bitte. Kommt noch was dazu?
- Ja, noch 50 Gramm Käse bitte.
- Ist das alles?
- Ja, danke. Wieviel macht es?
- Es kostet 485 Forint.
- Bitte schön!
- Danke! Und viel Spaß zum Party! Tschüss!
- Auf Wiedersehen!

CD 41.

Ergänzt den Text und das Bild!

Es ist Frühling.
Großvater arbeitet im Garten.
Großmutter gießt die Blumen.
Sie sind fleißig.
Flipi, der Hund kommt auch.
Er spielt, er beißt nicht.

A képről hiányoznak a virágok, amelyeket a nagyöntöz, illetve a kutya.

Teil 2.

szavak, mondatok: CD 42.

2. Verbindet die Buchstaben mit den Wörtern und schreibt sie ab!

au: der Baum, das Auto, die Augen

eu: neun, die Eule, das Feuer, der Teufel, der Freund

4. CD 43.

Was macht Richard am Montag, am Dienstag...?

Am Montag besucht Richard die Oma.
Am Dienstag liest er ein Buch.
Am Mittwoch spielt er Fußball.
Am Donnerstag kauft er einen Ball.
Am Freitag geht er zum Judotraining.
Am Samstag kocht er Makkaroni.
Am Sonntag spielt er Karten.

Naptárlapok letépvé, rajta a cselekvések – a diák húzza alá, amit hall.

7. Und was machst du am Montag, am Dienstag, _____?

Az üres naptárba a tanulók írhatnak vagy rajzolhatnak.

9. CD 44.

Ergänze den Text und suche die Tiere von Adrian aus!

Heute besuche ich meinen Freund.
Mein Freund heißt Adrian.
Er hat neun Tiere: zwei Hunde, drei Katzen, drei Papageien und eine Eule.

Teil 3.
szavak, mondatok: CD 45.

1. Verbindet die Buchstaben mit den Wörtern und schreibt sie ab!

ck: der Bäcker, die Jacke, die Socken, der Wecker, der Rock

ch: das Buch, acht, der Teppich, die Milch

2. CD 46.

Ergänze den Text und nummeriere die Bilder!

Am Morgen

Der Wecker klingelt. Es ist sieben Uhr.
Daniel steht auf. Er wäscht sich und zieht sich an.
Das Wetter ist heute kühl.
Er zieht warme Socken, eine Hose und einen Pullover an.
Er frühstückt. Er trinkt Kakao und isst Butterbrot mit Salami und Käse.
Er packt noch die Schulsachen in die Schultasche und nimmt die Jacke.
Er ist jetzt fertig und er geht in die Schule.

3. CD 47.

Ergänzt den Text und sucht die Kleidungsstücke aus!

Familie Müller geht einkaufen. Das Wetter ist kühl.
Katrín zieht einen dicken Pullover an.
Michi zieht warme Socken an.
Mutti zieht einen blauen Rock und eine braune Jacke an.
Vati nimmt einen Mantel und eine Mütze.

A szövegben szereplő ruhadarabokat karikázza be a tanuló.

A többi ruhadarabot is meg lehet nevezni, színüket elmondani.

Und noch was! – CD 48.

APRIL

Samme Wörter!

Frühlingswetter: die Sonne scheint, es regnet, es weht

Frühlingsblumen: das Schneeglöckchen, die Narzisse, die Tulpe, das Veilchen

Frühlingsfarben: grün, blau, rosa, gelb, rot

2. Was machen wir im Frühling? Verbinde!

Schlitten fahren

Blumen pflücken

Rad fahren

Fußball spielen

Trauben essen

zum Strand gehen

Schlittschuh laufen

einen Schneemann bauen

Erdbeeren essen

Rollschuh laufen

4. Wir feiern Ostern!

a) Was passt zusammen? Verbinde!

der: Osterhase, Ostersonntag, Ostermontag, Osterkuchen, Osterschinken

die: —

das: Osterei

b) Wie geht es?

der Regen + der Mantel = der Regenmantel

der Telefon + die Nummer = die Telefonnummer

die Puppe + das Haus = das Puppenhaus

das Haus + die Aufgabe = die Hausaufgabe

die Hand + die Schuhe = die Handschuhe

der Winter + die Ferien = die Winterferien

5. Trenne die Wörter!

Die - ter, Spie - gel, Ja - cke, Leh - re - rin, geh - en,
Fern - seh - er, fröh - lich, woh - nen, gra - tu - lie - ren,
Bäu - me, schlie - ßen, sau - ber, Weih - nach - ten,
Ver - käu - fe - rin, gie - ßen

A tanulók gyűjthetnek további szavakat, amelyek ezen elválasztási szabályok szerint szótagolhatók.

MAI

1. Beantworte die Fragen!

Wohin fährt Mutti? in die Stadt

Was macht Mutti? kauft ein

Wer ist zu Hause? Michael

Was denkt Michi aus? eine Überraschung

Wann kommt Mutti? bald

Wie ist Mutti? begeistert

CD 50.
Ergänze den Text!

Ich schäle das Obst.
Ich schneide das Obst.
Ich presse die Zitrone.
Der Zitronensaft kommt in den Salat.
Ich gebe Zucker oder Honig dazu.
Ich knacke die Nüsse.
Rosinen und Nüsse kommen in den Salat.
Und noch die Sahne!
Hm, lecker!

4. CD 51.
Welche Wörter fehlen?

Zum Muttertag

Heute ist ein froher Tag,
heute ist der Muttertag.
Blumen blühen, Kinder singen,
für die Mutti Lieder klingen.
Alle Leute, groß und klein,
woll'n bei ihrer Mutter sein!

5. Ein Blumenstrauß für Mutti
Wie heißen die Blumen? die Tulpe, das Maiglöckchen, die Narzisse, die Rose

JUNI

6. Schreib die Anfangsbuchstaben!

V	I	E	L		S	P	A	S	S		I	N		D	E	N		
S	O	M	M	E	R	F	E	R	I	E	N							

Óravázlat (Tanmenetjavaslat; 5. óra)

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
Motiváció	ABC-Lied Wir gehen, wir gehen...	A tanulók közösen mondják a mondókat és mutatják/éneklük az éneket.	Frontális munka	
Az óra anyagának előkészítése	A tavaly tanult szókincsből az „s”-t tartalmazó szavak ismétlése	A tanulók húznak a lefordított képekből, megnevezik azt, felteszik a táblára, majd közösen is megnevezik.	Egyéni/frontális munka	Képek: der Bus, das Haus, das Gras stb.
Új tananyag	„s”, „S”	<i>Was hörst du im Wort?</i> – A tanulók fedezzék fel, hogy az elhangzott szavak tartalmazzák a „s” hangot. 1. <i>Öffnet das Buch!</i> <i>Hören wir die Wörter und Sätze!</i> Először meghallgatják a tanulók, majd ismétlik is a szavakat, mondatokat. 2. <i>Nehmt den blauen Bleistift und kreist „s” ein!</i> A tanító olvassa még egyszer a szavakat, a tanulók karikázzák az „s” betűket.	Frontális munka Egyéni munka	CD – hanganyag, mtk. Mtk.
Rögzítés		<i>Lesen wir die Wörter und Sätze!</i> A tanulók közösen olvassák a szavakat, majd önként is lehet egyénileg.	Frontális/egyéni munka	

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
Gyakorlás		<p>Mtk. 1. feladat</p> <p>1. A tanító felolvassa a szavakat, a tanulók bekarikázzák a „s” betűket.</p> <p>2. Közösen felolvassák a szavakat.</p> <p>3. A <i>der, die, das</i>-nak megfelelően beírják a szavakat.</p> <p>4. Ellenőrzés: <i>Welche sind die der-Wörter?</i></p> <p><i>A tanulók választása szerinti dal/mondóka – koppintsanak a ceruzával, ha „s”-t hallanak.</i></p>	<p>Egyéni munka</p> <p>Frontális munka</p> <p>Egyéni munka</p> <p>Frontális munka</p>	Mtk.
Új tananyag	ist, sind	<p>A mtk. képes részéhez visszamegyünk és a mondatok közül az első hármat ismét elolvastatjuk a gyerekekkel. A tanulók figyeljék meg, ha egy dologról van szó, <i>ist</i> áll a mondatban, ha többről, akkor <i>sind</i>.</p>	Frontális munka	
Rögzítés		<p>Tegyük fel a táblára a két szókarttyát és a táblán lévő képeket helyezték a gyerekek a megfelelő helyre. A képek és a szókarttyák összeolvasásával fejezzék be tetszés szerint a mondatokat. Pl.: <i>Das Haus ist groß.</i></p>	<p>Frontális munka</p> <p>Egyéni munka</p>	<p>Szókarttyák: ist, sind</p> <p>Képek: das Haus, die Sonne, die Rosen, die Augen, die Maus</p>

A tanóra felépítése	Tananyag	Tanítói/tanulói tevékenység	Munkaformák	Eszközök
Gyakorlás		Mtk. 2. feladat <i>Schreibt ist oder sind!</i> – Közösen oldják meg a feladatot.	Frontális munka	Mtk.
Házi feladat kijelölése		Mtk. 3. feladat 1. <i>Schreibt Sätze!</i> – Írjanak a tanulók három mondatot tetszés szerint. 2. Ellenőrzés <i>Die Hausaufgabe ist die Aufgabe 3.</i> – A tanító megbeszéli a tanulókkal, hogy további mondatokat írnak a feladatban megadott szavakkal.	Egyéni munka	Mtk.
Értékelés		A legügyesebb tanulók megdicsérése, piros pontok összegyűjtése/beírása stb.		

Tanmenetjavaslat

	Betűtanulás	Kapcsolódó témák	Eszközök, szemléltetés	Mondatmodellek, nyelvtani fogalomkörök	Ének, mondóka, vers
Szeptember					
1.	Ismétlés: iskola, család, otthon	iskolafelszerelés, iskolai személyek, cselekvések, családtagok, otthoni cselekvések	képek	Wer ist...? Was ist...? Wie ist...? Wo ist...?	1. osztályból szabad választás alapján
2.	Ismétlés: testrészek, ruhák, természet	tulajdonságok, időjárás	képek	Wer ist...? Was ist...? Wie ist...? Wo ist...?	ABC-dal
3.	a, e, au, i	cselekvések, köszönések, színek	képek, szókártyák CD	ige E/3.	Wir gehen, wir gehen... (1. oszt.)
4.	Gyakorlás				
Október					
5.	S, s	ősz	képek, szókártyák CD	ist, sind mondatképzés	
6.	tt, mm, ll, ss, ff	család, cselekvések	képek, szókártyák CD	ige E/3. mondatképzés	
7.	W, w	tulajdonságok ősz		wer? was?	
8.	Gyakorlás				
November					
9.	Sp, st, ie	család	képek, szókártyák CD	er, sie, es	Ich geh mit meiner... Laterne, Laterne... (1. oszt.)
10.	Gyakorlás				
11.	Sch, sch	iskola, tulajdonságok	képek, szókártyák CD	Wie ist...?	
12.	Gyakorlás				
December					
13.	h	Nikolaustag, ruhadarabok	képek, szókártyák CD		Morgen kommt der...

	Betűtanulás	Kapcsolódó témák	Eszközök, szemléltetés	Mondat- modellek, nyelvtani fogalomkörök	Ének, mondóka, vers
14.	Gyakorlás	Weihnachten			Schnee- flöckchen...
15.	Gyakorlás				
Január					
16.	Ei, ei		képek, szókártyák CD	ein, eine, ein / kein, keine, kein	
17.	ch		képek, szókártyák CD	Was machst du? Was macht er? Was machen sie?	
18.	ä, äu	évszakok, hónapok, időjárás	képek, szókártyák CD	im Sommer, im Januar, főnevek többes szám	Es war eine Mutter... (1. oszt.)
19.	Gyakorlás				
Február					
20.	Z, z	óra: egész órák	képek, szókártyák CD	Wieviel Uhr ist es? Um wieviel Uhr?	
21.	Gyakorlás	szabadidő		Wieviel Jahre alt?	Viel Glück...
22.	V, v	farsang	képek, szókártyák CD	wie viele? főnevek többes száma	
23.	Gyakorlás				
Március					
24.	ß	számok 100-ig	képek, szókártyák CD	Wie heißt? mein, meine, mein dein, deine, dein	
25.	Eu, eu	heti program	képek, szókártyák CD	heute, morgen, übermorgen ja, nein-nicht	
26.	ck	reggeli tevékenységek	képek, szó- kártyák, CD		
27.	Egyéb betűk, gyakorlás				
Április					
28.	Gyakorlás	tavaszi, tavaszi tevékenységek	CD	elválasztás: h, au, äu, ck, ie	Kuckuck, Kuckuck...

	Betűtanulás	Kapcsolódó témák	Eszközök, szemléltetés	Mondat- modellek, nyelvtani fogalomkörök	Ének, mondóka, vers
29.	Gyakorlás	húsvét	CD	összetett fő- nevek	Komm, bitte, komm... (1. oszt.)
30.	Gyakorlás				
31.	Gyakorlás				
Május					
32.	Gyakorlás	anyák napja	CD	elválasztás: ei, ch, eu, sch	
33.	Gyakorlás	ételkészítés	CD		
34.	Gyakorlás				
35.	Gyakorlás				
Június					
36.	Ismétlés: a német ABC		CD		Trarira, der Sommer...
37.	Ismétlés: szókincs				